

NAŠ GLAS

DELAMARIS IZOLA

INTERNA IZDAJA

LETO XVII

IZOLA, APRIL 1975

ST. 3

»Naš glas« izdaja kolektiv »Delamaris« Izola. List urejuje uredniški odbor skladno s predpisi. Predsednik uredniškega odbora Zorko ing. Dežjot. Odgovorna in glavna urednica Albina Škapin. Tiska »Železniška tiskarna« Ljubljana 1975, v nakladi 1300 izvodov. List dobijo člani kolektiva brezplačno.

Ob 30-letnici osvoboditve, ob 25 letnici delavskega samoupravljanja in 1. maju mednarodnem prazniku dela, čestitamo vsem članom OZD

Glavni direktor
Samoupravni organi
Druženopolitične organizacije
Uredniški odbor

Ob 1. maju

Trideset let je minilo od tedaj, ko smo začeli z delom v osvobodjeni državi. Trideset let naporov, nenehnih vlaganj in težav, ki pa so prinesli svoje sadove. Danes teh sadov ne moremo še uživati. Čeprav smo gradili, ves čas, moramo tudi še sedaj graditi. Še polno dela nas čaka, zato ne moremo popustiti v svojih prizadevanjih.

Sprejeli smo novo ustavo, ustanovili TOZD, toda to je še vedno premalo. Dogodki po svetu in v naši državi nas silijo k nenehni dejavnosti. Premalo je, da samo sprejemamo, potrebno je tudi izvrševati.

V naši OZD je še vedno polno problemov in še bodo, temu se ne moremo izogniti. Še bodo problemi v proizvodnji, kjer zahtevamo vedno večje rezultate, v prodaji, katera je odvisna od razmer na tržišču, vedno več bo potrebno dati za investicije, za izobraževanje, kulturo, stanovanja...

Potrebno bo dobiti sredstva. Ta sredstva pa ustvarjamo mi vsi z združenimi močmi. Vedno lažje bomo dosegali zastavljene cilje z enotnostjo in pomočjo drug drugemu. Zato ne iščimo slabosti drug pri drugemu, ampak pomagajmo, da bomo to odpravili. Še vedno velja: »V slogi je moč.«

Druženopolitične organizacije v podjetju, ki so nosilec marsikaterih akcij, morajo tudi tedaj, ko je potrebno zastaviti vse moči za nadaljnji razvoj podjetja, biti v prvih vrstah. Izdelan je bil preventivni sanacijski program, določeno je bilo, **da se mora tudi izvajati**. Torej je sedaj na nas, da ga bomo izvajali, vsi, vsak pri svojem delu.

Želel bi, da bi postali naši delavci-samoupravljalci, delegati, da bi se čutili sestavni del podjetja, kjer delajo.

Pogledati moramo dosedanje rezultate z vso kritičnostjo, vendar mora biti naš pogled usmerjen v bodočnost. Ob koncu leta naredimo obračun za celo leto, ter upamo na še boljše rezultate v drugem letu.

Ob 1. maju pa ne delamo obračunov dela za nazaj in naprej, ampak si želimo še boljše delovne uspehe, razvoj samoupravljanja in razvoj delegatskega sistema.

To je hkrati tudi naša obljuba, da bomo delali po ustavi, statutu in pravilnikih, pa tudi po svoji lastni presoji in po svojih močeh.

To je moja želja kolektivu ob 1. maju, prazniku dela, in ob 25-letnici samoupravljanja.

Glavni direktor

Delo v kurilnici

Proslava na Socerbu

Osrednja politična manifestacija v počastitev 30-letnice osvoboditve in zmage nad fašizmom bo letos 1. maja 1975 na Socerbu s pričetkom ob 14. uri.

Program prireditve bo naslednji:

1. Govor člana izvršnega odbora RK SZDL Slovenije Toneta Fajfarja.
2. Kulturni program: sodelujejo združeni pevski zbori
  - moški zbor Valentin Vodnik iz Doline pri Trstu
  - moški zbor iz Divače
  - moški zbor Simon Gregorčič iz Kopra
  - moški zbor Luke Koper
  - moški zbor Fratelanza z Reke

Sodelovali bodo še recitatorji — člani stalnega slovenskega gledališča iz Trsta: Mira Sardoč, Joško Lukež in Stane Starešinič ter Slavko Verđirozi iz gledališča Ivan Zajc z Reke.

Vse zборе bo spremljala godba na pihala iz Kopra, v zabavnem delu pa sodeluje godba na pihala iz Pridvora.

Sodelovalo bo skupno 264 nastopajočih.

V obe smeri bodo tega dne vozili posebni avtobusi, urejeno pa bo tudi parkirišče za osebna prevozna sredstva. Prav tako bo poskrbljeno za jedačo in pijačo.

Dogodki v HP

Dne 27. 2. 1975, je v skupščinski dvorani občine Ljubljana Moste-Polje, zasedal delavski svet združenega podjetja živilske industrije in med ostalim obravnaval tudi izločitev pivovarne Union iz sestavljene organizacije združenega dela. Člani delavskega sveta so v svojih razpravah kritično pristopili k oceni takega dejanja pivovarne Union in na koncu razprave sprejeli naslednjo oceno, s katero so se strinjale vse delegacije razen delegacije pivovarne Union:

1. Iz kronološkega pregleda je razvidno, da smo ne glede na opredelitev skupnih ciljev v integracijski analizi, jasno zastavljene naloge in skupne dejavnosti, še vedno v fazi, ko iščemo rešitve, kako v konkretni praksi realizirati skupne cilje. Deklarativno zavzemanje mi dovolj, zato smo hoteli priti do rešitev, s tem pa do rezultatov na podlagi dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja. Dodatni samoupravni sporazumi, katerih enostranska odklonitev je končno pripeljala do tega, da se je Union izločil iz združenega podjetja, naj bi konkretno opredelili skupne naloge in način njihovega izvajanja. Poleg tega pa tudi, kako naj se obnašamo in delamo, da bi dosegli cilje, ki smo si jih zastavili z združitvijo v HP.

Ugotovili smo, da je potrebno v združenem podjetju vzpostaviti vzdušje sodelovanja, iskrenosti, odprtosti in preseči stare odnose nesoglasja in poglobled, da se je mogoče še naprej prepuščati stihnemu delovanju tržnih zakonitosti, anarhičnosti v sistemu planiranja in zakoreninjenemu stališču, da je dohodek delovne organizacije le rezultat dela posamezne organizacije, ne pa rezultat skupnega družbenega dela. Prav taki pogledi in stališča so v Unionu prevladovala. Izhajajo pa iz prepričanja, da je njihov dohodek le rezultat njihovega dela, ne pa tudi tržnega položaja in iz tega izvirajoče rente ter drugih okoliščin. Ne priznavajo vloženega dela 1400 članskega kolektiva Delamarisa, ker le-ta ustvari samo 500 milij. starih dinarjev ostanka dohodka, ker se merijo samo po poslovni uspešnosti, ker trikrat manjši kolektiv Uniona »ustvari« kar za 4 milijarde starih dinarjev ostanka dohodka. Že same razlike med pivovarnami, ki so si po tehnični opremljenosti enake, dokazujejo to trditev.

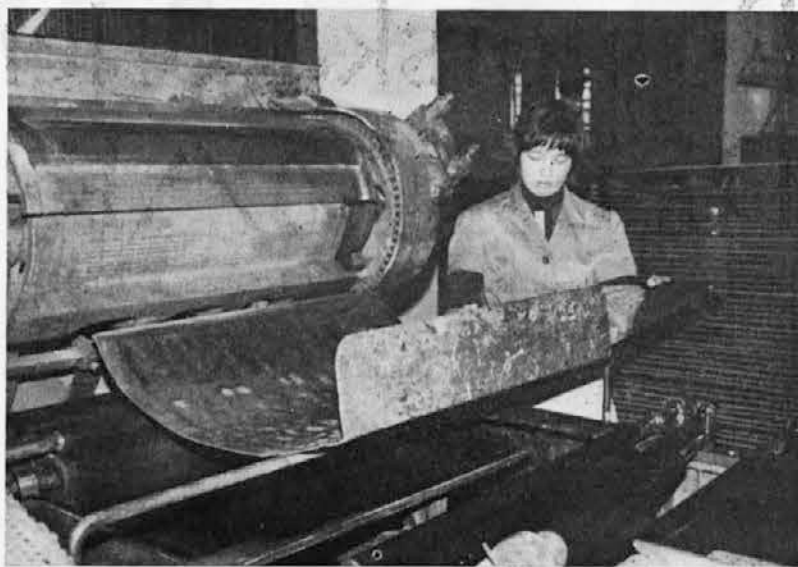
2. Če analiziramo obnašanje Uniona, lahko ugotovimo, da je njihovo sodelovanje ostalo le pri deklarativnosti, pasivnosti, formalizmu, lepih besedah in valjenju krivde na druge. Ko pa smo se takorekoč leto dni zares intenzivno prizadevali za iskanje načinov in konkretnih rešitev za skupno in usklajeno delovanje in reševanje problemov, nismo od Uniona dobili niti predlogov za rešitve, ne podatkov, nujno potrebnih za skupno delo, niti pripravljenosti za sporazumevanje.

Pri tem je značilno dejstvo, da je Union nasprotoval ali pa zavlačeval vse tisto, kar je kakorkoli kazalo na povezovanje ali kar bi vodilo k skupnim ciljem.

To začenši z zavračanjem uporabe skupnega znaka HP v svoji firmi, pa do formalističnega odnosa pri popolni zavrnitvi dodatnih samoupravnih sporazumov, čeprav je bila izkazana vsa pripravljenost ostalih delovnih organizacij, da nadaljujejo z dogovarjanjem, da se popravijo posamezne rešitve v samoupravnih sporazumih, vendar s strani Uniona predgovori ni bilo. Vzrok za tako obnašanje Uniona pa je iskati v spoznanju, da bi sprejem rešitev v temeljnem in dodatnih samoupravnih sporazumih pomenil za vse delovne organizacije v HP, pa tudi za Union, nujnost korigirati dosežajo politiko.

Lastna avtarktična suverenost, lastno podjetniško obnašanje, so bili v Unionu prizadeti z nujnostjo usklajevanja letnih planov, razvojnega programa, ureditvi trga — tako v pogledu nabave in plasmana, v povezovanju s proizvodnjo surovin, v povezovanju z organizacijami blagovnega prometa, kjer je prišlo zaradi tega do skupnega nastopa vseh delovnih organizacij v HP, torej tudi teh pivovarn. To pa je seveda vse kazalo, da bi utegnili priti do tega, da bi bile navzoče na takorekoč ekskluzivnem tržišču Uniona (Ljubljanska regija 96 % zastopanost Uniona) tudi ostale pivovarne. Ko pa je bil predlagan sklad (1 para od prodane steklenice) za delno nadomestilo stroškov plasmana piva na ostalem jugoslovanskem tržišču, da bi zmanjšali pritisk na slovensko tržišče. Takšen predlog za Union ni bil sprejemljiv, »ker nam ostale pivovarne lahko vrnejo z istim ukrepom«. Tovariši iz Uniona so temu nasprotovali zaradi »jugoslovanskega dogovora med pivovarnami«, ker da so »prvo član Poslovnega združenja industrije piva v Beogradu in da se morajo držati vseh norm in predpisov, določenih s strani te institucije«. To bi gotovo vplivalo na »dobre odnose« z Zagrebškimi pivovarnami in niso hoteli motiti tržišča v »revirjih drugih pivovarn izven Slovenije, s tem pa tudi niso hoteli podpreti plasmana TOZD Pivovarne Talis, ki lovi svojo mejno rentabilnost prav s prodajo na jugoslovanskem tržišču. Tu se res lahko vprašamo, kdo se zavzema za monopol?!

3. Podatek, da imamo v Sloveniji za 2,3 mio kapacitet za proizvodnjo piva, da pa ga prodamo vključno s plasmanom v Istri in Hrvaškem Primorju 1,3 mio. hl, je dovolj zgovoren dokaz, da imamo v Sloveniji za najmanj eno srednjeročno razdobje dovolj kapacitet, ko hkrati potrošnja piva zaradi čedalje večjega izbora brezalkoholnih pijač, pa tudi zaradi prehranskih in drugih vzrokov stagnira. Ko pa smo po teh ugotovitvah prišli do zaključka, da bi bilo bolj smotno in družbeno opravičljivo v določenem razdobju vlagati v združevanje sredstva v druge naložbe, bodisi kot kredite ali pa v skupno poslovanje z udeležbo na dohodku pri drugih TOZD, je to naletelo v Unionu na odpor in zavrnitev. Dajanje predlogov, kot so združevanje sredstev samo po »enakih deležih«, zavračanje sporazu-

Delo pri stroju

ma zaradi protiučustavnosti, ker je bila določena minimalna stopnja 4 % združevanja sredstev na osnovi podjetniške akumulacije, vse to je izgovor in iskanje možnosti, kako se izogniti dejanskemu združevanju dela in sredstev. Pri tem so tovariši iz Uniona plisirali med delavce parole, da se jih hoče omejiti v njihovem razvoju in proizvodnji, pri čemer so se nazadnje — z INFORMATORJEM tempiranim na izid referenduma — poslužili najbolj prefinjenih načinov dezinformiranja, tj. iztrganih citatov in neresnic.

Resnica pa je, da so proti vsakršnemu skupnemu nastopu in proti vsakršnemu usklajenemu razvoju. To dokazuje predloženi investicijski program Uniona 1975—1980, po katerem bo do leta 1980 povečala svojo kapaciteto od sedanjih 1.000.000 hl letno na 1.200.000 hektolitrov letno. Ta program ne upošteva tržnih potreb, niti zadostnih kapacitet za proizvodnjo piva v Sloveniji in ne upošteva, da je v Istri (Buzet) začela izgradnjo nove pivovarne, ki bo nujno vplivala na plasman piva na istrsko-primorskem območju.

Povsem razumljivo je, da so potem proti združevanju sredstev, da »ne vidijo možnosti za sodelovanje in združevanje sredstev«, saj bodo porabili za to prek 44 milijard starih dinarjev, s tem pa poskrbeli, da bomo v Sloveniji imeli še naprej neizkoriščene kapacitete, s pomočjo tržne rente pa bodo poskrbeli, da vloženo delo v ostalih dveh pivovarnah ne bo moglo biti nikoli adekvatno vrednoteno. — Pri tem se sklicujejo na vse ustavne pravice, zanemarjajo pa ustavne dolžnosti usklajevanja razvoja v združenem delu in v družbenopolitični skupnosti. To so pravi razlogi, ki so pripeljali do izločitve Uniona iz združenega podjetja, ne pa izgovorjanje, da so bili kršeni dogovori, ker dogovorov prav po zaslugi Uniona še ni bilo, in ne izgovori, da se ne morejo sporazumeti, zaradi nagradnih iger Talisa in Laškega spomladi 1974. Ti propagandni akciji so skupaj z Unionom obsodile na delavskem svetu vse ostale delovne organizacije v združenem podjetju, hkrati pa smo podprli sprejem zakona, ki je prepovedal te igre (čeprav kot izgleda, tečejo te napre, vendar v nobeni delovni organizaciji ZP). Pri tem

pa velja opozoriti, da je istočasno šla Pivovarna Union v akcijo razdeljevanja točilnih aparatov za to, da si osvoji tržišče in pridobi absolutno pravico do točne svoje piva in pri tem prav tako potrošila 3 milij. dinarjev, kolikor sta stali reklamni akciji.

4. Takšno obnašanje Uniona in nepripravljenost za sodelovanje iz razlogov, ki smo jih ugotovili, naredi največ škode v odnosih in samem obnašanju delovnih ljudi in vodi v neiskrenost, licemernost in izigravanje. Da je temu tako, se vidi iz odnosov, ki so zavladali med člani ZK oz. v Svetu komunistov združenega podjetja, kar je razvidno iz podanega kronološkega pregleda dogodkov v zvezi s pripravo referenduma.

Izgleda, da se je nekaterim tovarišem iz Uniona, ki so po našem mnenju izrabili organizacijo ZK, izredno mudilo, da pride do odločitve in da se izvede referendum izredno hitro. Priprave za izvedbo referenduma so bile praktično v tajnosti. Gotovo pa je dvomljiva zakonitost izvedbe referenduma. Od sklepa zbora delavcev pa do izvedbe referenduma je poteklo komaj 3 dni, zato se postavlja vprašanje zakonitosti sprejete odločitve na referendumu. Kakšne so posledice takšnega obnašanja v prizadevanjih za zblizevanje delavcev med sabo, je najbolj osvetluječ primer skupnega sestanka in masovnega izleta mladincev, organiziran za vseh 6 delovnih organizacij 15. februarja 1975 v Talis v Mariboru. Mladinci, ki so imeli sestaneke svojega koordinacijskega odbora v združenem podjetju in izlet, planiran v okviru svojega programa dela že nekaj tednov prej, so morali ugotoviti, da je nekaj dni pred sestankom OO ZSMS Pivovarne Union odpovedala udeležbo. Nad takim ravnanjem so bili mladinci iz ostalih delovnih organizacij ogorčeni. Pismo, ki so ga ob tej priliki poslali s sestanka v Mariboru mladincem Uniona dovolj jasno kaže, da so taki postopki obsojanja vredni in so rezultat neke politike, ki nima nič skupnega s pripravljenostjo za skupno sodelovanje in za reševanje problemov na podlagi dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja.

5. Prepričani smo, da je odločitev delavcev Uniona, da se izločijo iz naše sestavljene organizacije — Nadaljevanje na strani 3

Pomorska orientacija DELAMARIS-a

Delamaris, kombinat konzervne industrije iz Izole združuje pet temeljnih organizacij združenega dela. Tri TOZD so povsem vezane na morje: »Iris«, predelava rib, »Riba«, ulov ribe in »Pločevinka«, proizvodnja pločevinaste embalaže. Njihova proizvodnja predstavlja 70% vse proizvodnje Delamarisa.

Delamaris zaposluje 1400 delavcev s proizvodnjo 22.000 ton dosega 600 milijonov din celotnega dohodka.

S predelavo ribe ima Delamaris najvišjo proizvodnjo v ribji pre-

delovalni industriji, saj dosega 26% celotne proizvodnje ribjih konzerv. Od celotnega izvoza ribjih konzerv Delamaris ustvari 40 odstotkov izvoza panoge, oziroma polovico lastne proizvodnje. Za proizvodnjo ribjih konzerv potrošimo 6500 ton ribe, od tega 2500 iz lastnega ulova, ostalo pa iz uvoza (Poljska).

Ribolovna flota Delamarisa ima 22 ribiških ladij, ki ulove 4000 ton rib. Ribiške ladje so v povprečju stare 20 let in omogočajo le priobalni ribolov. Nimaajo namreč lastne hladilne naprave, ozi-

roma možnosti skladiščenja nekajdnevnega ulova. Za sedaj so tako opremljene, da lahko love le z mrežo plivarico, to pa pomeni, da lahko love v odvisnosti od lunine mene, vremena in letnega časa.

Rezultati poslovanja Delamarisa so prav zaradi dejstva, da je glavni predmet poslovanja ribolov in predelava rib (primarna proizvodnja), nezadovoljivi. Od leta 1965 dalje, ko je bil z gospodarsko reformo ukinjen regres na popravilo ribiških ladij in pogonsko gorivo ter istočasno drastično zmanjšana izvozna premija za ribje konzerve, je začel Delamaris poslovati na robu rentabilnosti. Ta rob rentabilnosti je seveda Delamaris dosegel na račun izredno nizkih osebnih dohodkov.

V prvih letih po 1965 je Delamaris dosegel rentabilnost predvsem na račun akumulativnosti od prodaje jušnih koncentratov in drugih izdelkov iz obrata »Argo«. Kasneje se je rentabilnost ribjih konzerv popravila, v izvozu pa je prišlo do povečanih izvoznih premij. Tedaj pa se je rentabilnost jušnih koncentratov in drugih izdelkov »Arga« občutno poslabšala, kajti obseg prodaje ni napredoval v potrebnem obsegu, ekonomičnost proizvodnje pa je nazadovala, ker pomembnih investicij zaradi pomanjkanja lastne akumulacije ni bilo.

V tem času je bil položaj Delamarisa tudi najslabši med vsemi podjetji panoge morskega ribolova in predelave rib, kajti druga podjetja iz področja SR Hrvaške in Crne gore so po ugodnih pogojih prejela kredite iz tako imenovanih kanonskih sredstev ter druge kredite, namenjene nerazvitim področjem (npr. Zadar, Rovinj).

Dejstvo, da Delamaris ni bil deležen ugodnih kreditov iz odškodnine, ki jo je Italija plačevala Jugoslaviji za ribolov v našem morju (kanonska sredstva), so Delamaris postavile v popol-

katere smo se zavzemali tako na delavskem svetu kot v drugih samoupravnih organih. Če bi Union analiziral samo zapiske delavskih svetov in poslovnih organov, bi lahko ugotovil, kaj so odgovorni tovariši Uniona doprinesli k skupni politiki in razreševanju problemov v združenem podjetju. Ugotovili bi, kaj je Union konkretnega predlagal in tudi kdo je tisti, ki se ni hotel sporazumovati. Ugotovili bi, da Union ni dal predlogov za sodelovanje, pač pa da so samo zavračali stališča, ne da bi pri tem dali drugačne predloge za sodelovanje. Na račun Uniona ali posameznikov niso bile izrečene nikakršne obtožbe ali žalitve, pač pa so to bila izražena mnenja delegatov iz drugih delovnih organizacij, ki imajo vso pravico, da svobodno izražajo svoje mnenje. Zlasti je obsojna vredna dezinformacija, namenjena delovnim ljudem Uniona, češ da je v predlogu samoupravnega sporazuma o koordinaciji nabave v okviru HP predvidena tudi omejitev proizvodnje piva. Tak način informiranja s tem, da se še zlorabi osnovna organizacija ZK in to vse v namenom, da se doseže cilj, to je dezintegracija, je obsojanja vreden in zasluži najostrejšo kritiko terja, da se pokličejo na odgovornost tisti, ki so za to odgovorni.

(Iz »Kolinska«)

Oddelek juh — polnjenje začinke v kozarce

noma neenakopraven položaj. Druga podjetja naše panoge, ki so dobila te ugodne kredite, so si z njimi zgradile hladilniške kapacitete (za ulov in distribucijo ribe) in modernizirale ulov, medtem pa je Delamaris imel izredno težave z enostavno reprodukcijo ob nizkih osebnih dohodkih.

Tako se hrvaškimi podjetjem omogoča na istem jugoslovanskem gospodarskem prostoru, da poslujejo pod ugodnejšimi pogoji kot Delamaris. Temu lahko mi-lo rečemo, da Delamaris nima enakih pogojev za gospodarjenje kot druga podjetja v panogi. Družba (iz odškodnine) podpira le hrvaška in črnogorska podjetja naše panoge. Delamaris pa ne. Ta neenakopravnost je bila zakonsko določena že prej in je z novim zakonom zopet določena. To neenakopravnost je potrdilo tudi ustavno sodišče. Republika, ki bi lahko zadevo uredila tako, da bi Delamarisu omogočila kredite pod istimi pogoji kot jih dobijo druga podjetja naše panoge, pa tega do sedaj ni bila sposobna, kljub prizadevanju podjetja, urediti.

V času po 1965 je prišlo do družbenih investicij v kmetijstvo v obliki ugodnosti v ceni. Regresiralo se je umetna gnojila, kreditiralo se je izgradnjo hlevov, regresiralo se je pri mleku. Skratka do kmetijstva kot primarne proizvodnje se je odnos bistveno spremenil. Glede ribištva, ki je praktično sestavni del kmetijstva in kmetijske politike, saj predstavlja prav tako primarno pridelovanje hrane pa se je začelo po letu 1965 negativno ukrepati. Ukinili so regrese na popravilo ladij, ukinil se je regres na gorivo, ribištvo je celo plačevala v ceni nafte cestnino.

Znano je, da je takih korekcij deležna panoga morskega ribištva v vseh drugih državah Evrope, bodisi v obliki participacije države pri nakupu ladij in mrež, bodisi pri ugodnejših cenah pogonskega goriva. Smatramo, da bi do take podpore družbe moralo priti tudi pri nas.

Delamaris, ki je močan izvoznik (6 milijonov \$) izvažajo pretežno na zahodno evropsko tržišče. To tržišče ima visoke uvozne davščine in carine, ki znašajo za naše izdelke v povprečju ca 30%. Naša država pomaga pri premagovanju teh uvoznih barier. Dejstvo pa je, da je ta pomoč naše države izredno nestalna. Nobeno leto ne vemo, kakšna bo dejanska izvozna stimulacija. Npr. leto 1973 je podjetje zaključilo z izgubo, ker ni bila končno odobrena izvozna premija, ki je bila obljubljena. To izvozna premijo so odobrili šele konec 1974, izplačali pa je še danes niso. Tako je Delamaris kreditor države od leta 1973. Nestalna in neznana izvozna premija je velika težava, ki jo mora podjetje premagovati pri določanju svoje orientacije. To pa prav gotovo ne stimulira Delamarisovega izvoza, ampak ga omejuje, kar s širšega družbenega stališča prav gotovo ni zadovoljujoče.

Da bi se pomorsko ribiška orientacija Delamarisa okrepila je nujno, da se uredi nekaj bistvenih zadev:

1. Ribištvo je potrebno subvencionirati tako kot se subvencionira določene dejavnosti v kmetijstvu, oziroma v ribištvu drugih držav.

Nadaljevanje na 6. strani

Nadaljevanje s strani 2
je, rezultat dosledno in vztrajno vodene politike določenega kroga oseb, ki je bila naperjena proti dogovarjanju in samoupravnem sporazumevanju. Tem zaradi osebnih interesov in zaradi podjetniških lastniških odnosov do družbene lastnine in upravljanja z njo ter osebnih afirmacij oz. mojstrske ozkosti ni do tega, da bi združevali delo in sredstva po načelih naše nove ustave. Pri tem pa si drzno zagotavljati delavcem (glej Informator) sledeče: »Vsa naša stališča temeljijo na ustavi SFRJ, Ustavi SRS, sklepih in ostalih dokumentih 3. seje CK ZKS (uresničevanje ustave), oeni aktivnosti organizacij združenega dela na področju uveljavljanja samoupravnih odnosov v gospodarstvu Skupščine občine Ljubljana-Siška, na ugotovitvah raziskovalnega centra za samoupravne sporazume pri Republičkem svetu Zveze sindikatov Slovenije, ki so bile objavljene v »Delavski enotnosti«, integracijski analizi iz oktobra 1972 in na samoupravnem sporazumu o združitvi v HP združeno podjetje živilske industrije z dne 15. 12. 1973«. Na podlagi vseh ugotovitev, podanih z oceno, lahko z gotovostjo ugotovimo, da so to le deklaracije in nič drugega.

6. Kot je bilo že rečeno, terja jasno oceno »INFORMATOR« Pivovarne Union Ljubljana, št. 2 z dne 5. 2. 1975, ki je služil kot osnovno gradivo, na podlagi katerega so bili delavci Pivovarne Union informirani o razlogih za izločitev iz združenega podjetja. Ta številka Informatorja, ki je izšla na sedmih straneh, ne daje nikakršne osnove niti celotnega pregleda stanja, vzrokov in razlogov, na podlagi katerih bi delavci lahko to stanje spoznali in se odločili na temelju objektivne informacije. To interno glasilo je sestavljeno z »iztrganimi citati«, ki so jih izrekli delegati ostalih delovnih organizacij na zasedanju delavskega sveta, ko je Union zavrnil sprejem samoupravnih sporazumov, in člani poslovnega sveta na svojih sejah. Ni podana objektivna ocena dela v združenem podjetju, niti niso posredovani ugotovljeni vzroki ter razlogi, zakaj nismo dosegli rezultatov, ki smo jih želeli in zakaj nismo uresničili ciljev, za

ŠTAFETA MLADOSTI

Ze tradicionalna štafeta mladosti je tudi letos krenila na pot. Številni mladinci iz vseh bratskih republik Jugoslavije smo se pridružili s pozdravi in čestitkami tovarišu Titu za 83. rojstni dan.

Svojo pot je štafeta mladosti letos pričela v Istri in jo nadaljevala ob slovenski obali do Koprca, ter od tam dalje širom po Sloveniji.

Prvi april je sicer dan, ko stvari radi obrnemo bolj na šalo, takrat pa je šlo zares. Ze zgodaj zjutraj je bilo v Izoli vse živo; na drogovih so visele zastave in plapolale v pomladnem vetru. Sonce je posijalo izza oblakov in tako še bolj pripomoglo k prazničnemu vzdušju na ulicah. Po cestah in ulicah so se zbirali mladi, ki so spremljali štafeto le s pogledi in tisti, ki so štafeto nosili ali jo spremljali z rožami in zastavami.

Na Trgu padlih, kjer je bila postavljena glavna tribuna pa so se pionirji, taborniki in športniki v svojih uniformah pomešali med množico ljudi. Ob tribuni pa so stali pripadniki teritorialnih enot, ki so pričakali štafeto v vrsti.

Napočil je trenutek, ko je v množici završalo: TITOVA ŠTAFETA MLADOSTI JE OBISKALA TUDI NAS.

Mladinka iz Arga Slavica Lazar je prevzela štafeto od predsednika obalno-kraške konference Darka Deška, ter jo ponesla do skupine delavcev iz podjetja Opreme. Štafeta je tako šla po vsej Izoli, podajali so si jo mladinci iz delovnih organizacij, šol in ustanov, dokler je ni prevzel naš mladinec Rade Mladenovski in jo ponesel na javno tribuno, kjer jo je držal ves čas programa.

Po pozdravnem govoru, ki sta ga imela član obalnokraške konference ZSMS in sekretar občinske konference ZSMS je mladinka — prostovoljka teritorialnih enot prebrala pozdravno pismo tovarišu Titu.

Po kratkem kulturnem programu je štafeta mladosti krenila do 2. oktobra, kjer se je ustavila za nekaj minut. Štafeto je do Koprca peljala naša ladja »Knežak«, spremljali pa so jo izolski veslači. Pogled na odhajajočo štafeto v spremstvu ladij in veslaških čolnov je bil nekaj enkrat-

nega. Mi pa smo še enkrat zaželeli: »Srečno na poti do tovariša Tita«.

Kulturni program na Trgu padlih pa se je nadaljeval. V njem so sodelovali pevski zbor iz osnovne šole Izola, recitatorji in godba na pihala.

Izkoristila sem te svečane trenutke, poiskala našega nosilca štafete Radeta Mladenovskega in mu zastavila nekaj vprašanj:

Rade, zaupana ti je bila naloga da prineseš štafeto mladosti do glavne tribune, kjer si jo skrbno čuval v času kulturnega programa. Kakšni so bili tvoji občutki?

Povedati ti moram, da sem bil prijetno presenečen, ker je bila meni zaupana čast, da ponesem štafeto palico na glavno tribuno in se tako direktno vključim v to veliko manifestacijo.

Zahvaljujem se mladini Delamarisa za zaupanje, ki mi bo za vedno ostalo v spominu.

V podjetju te vsi poznamo kot vestnega in aktivnega mladince. Zanima me, s čim se ukvarjaš v prostem času?

Kar se tiče prostega časa, ugotavljam, da ga imam vedno manj. Trenutno obiskujem večerno politično šolo, tako da imam pro-

Štafeto je v Koper prinesla naša ladja Knežak

sto le še soboto in nedeljo. Kadar se ne učim, svoj prosti čas izkoristim za zabavo in rekreacijo.

Znano mi je, da te je sekretariat OO ZK Iris predlagal za srednjo politično šolo v Koprju, ki traja eno leto. Torej še en razlog več, da si vreden pohvale. Kakšni so tvoji cilji?

Res je, da sem eden izmed kandidatov za to šolo, ki se bo pričela v septembru. Kar pa se tiče mojih ciljev, ti sedaj ne morem nič povedati. Skušal bom opravičiti izkazano zaupanje in obljubljam, da bom bolj zavzeto pomagal mladim pri izvrševanju zastavljenih ciljev, ki so seveda naši, moj cilji. Andreja Tanko

Konferenca aktiva Zveze borcev

V mesecu marcu je imel aktiv ZB naše organizacije združenega dela svojo redno konferenco. Vsem prisotnim je predsednik odbora ZB Franc Lukežič prebral poročilo o dveletnem delu odbora in o delu vseh članov ZB v podjetju.

V poročilu je bila zajeta zunanjepolitična situacija v svetu, aktivnost občinske organizacije Zveze borcev, aktivnost članstva ZB v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih, sodelovanje z mladino v podjetju in v okviru občine. Posebno se to sodelovanje odraža ob raznih prireditvah. »Prav tako smo sodelovali z mladino tedaj, ko smo jih sprejemali v teritorialne enote,« je poudaril v poročilu Franc Lukežič.

Občinski odbor ZB je bil zelo

aktiven pri reševanju stanovanjske problematike članov ZB, socialne problematike ZB in drugih vprašanj skupnega pomena na območju občine.

Naši člani ZB so povsod aktivni. To izpričuje visok odstotek zastopanosti v družbenopolitičnih in samoupravnih organih (50

je, enotnosti naših narodov, in delavskega samoupravljanja, je bila velika. Na koncu poročila je bilo še poudarjeno, da je naša vsakodnevna dolžnost preprečevanje rasnih sovražnih parol, ki prihajajo z zahoda in vzhoda. Po prebranem poročilu se je razvila živahna razprava. Prevladovala

Predsedstvo konference, katero je vodil Savo Kapelj

odstotkov). Vendar člani ZB niso aktivni samo v teh organih. Tudi sami v svojem odboru poskušajo razreševati probleme organizacije. Organiziran je bil skupni sestanek z vodilnimi delavci, s predstavniki drugih družbenopolitičnih organizacij in z delavci občine Izola. Na tem sestanku, ki je bil zelo pozitivno ocenjen, je potekala razprava o gospodarski problematiki podjetja.

Aktivnost članov ZB pri vse-ljudski obrambi, ki ima nalogo čuvati pridobitve naše revoluci-

so predvsem vprašanja kot so: gospodarska problematika podjetja, katero je pojasnil glavni direktor inž. Bogdan Golob, družbena samozaščita, delavnost vodilnega in strokovnega kadra, o situaciji v svetu, o pomoči mladini, budnosti v podjetju in o disciplini članov kolektiva. O teh vprašanjih so spregovorili Marjan Miklošič, sekretar občinske konference ZK, Marjan Mlekuž, sekretar konference ZK v našem podjetju, tov. Šav, predstavnik občinskega odbora ZB, Savo Ka-

Naš mladinec Rade Mladenovski na javni tribuni drži štafeto

Delo samoupravnih organov

pelj, Franc Lukežič, Jože Furlan, inž. Robert Primožič, Albina Skapin in drugi.

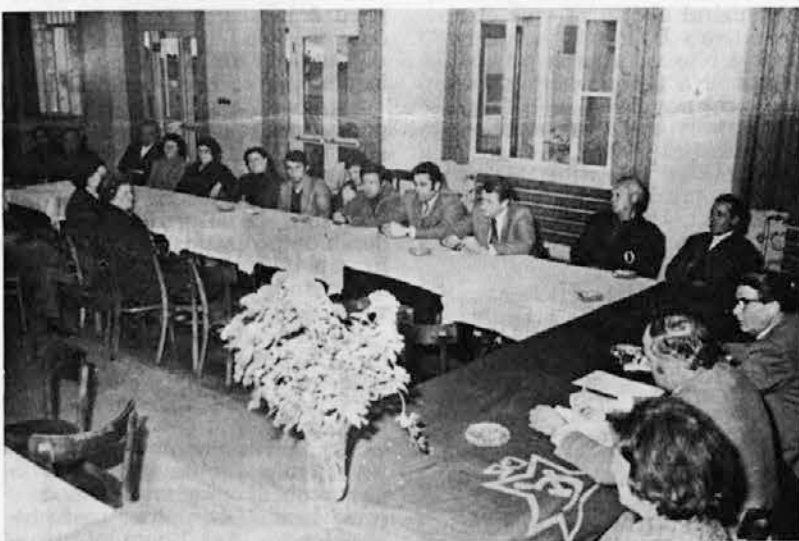
Tov. Zlobec, predstavnik občinskega odbora ZB je v imenu občinskega odbora ZB Izola, predal predsedniku aktiva ZB Francu Lukežiču in predstavniku mladinske organizacije Radetu Mladenskemu pismo priznanje za uspešno izvedeno akcijo zbiranja denarnih sredstev za gradnjo spominskega doma borcev in mladine v Kumrovcu.

Ker je pretekel mandat dose-danjemu odboru, ga je konferen-ca razrešila, ravno tako pa tudi predsednika, katerega pa so po-novno izvolili. Tako je ostal za predsednika še naprej Franc Lu-kežič, za sekretarja pa Zarko Višnjič, ki je to funkcijo opravljal že v prejšnji mandatni dobi. Ostali člani odbora so še:

1. Franc Vovk
2. Jože Furlan
3. Ljubo Krstič
4. Anteo Glavič
5. Ivanka Muženič
6. Anton Sverko
7. Berta Antončič
8. Zvonko Filipi
9. Milena Sabadin

Konferenca je zadolžila novi odbor, da izdela program dela za bodoče delo odbora aktiva ZB naše OZD.

Istovčasno bi želel opozoriti čla-ne ZB, da se bolj številčno ude-ležujejo sestankov, ostalim pred-stavnikom družbenopolitičnih or-ganizacij pa gre zahvala za nji-hovo udeležbo. Zarko Višnjič

Borci poslušajo poročilo njihovega odbora

Udeležba borcev ni bila velika

10. aprila 1975 se je sestal cen-tralni delavski svet in na podlagi predloženega gradiva s strani strokovnih služb sprejel več skle-pov.

1. Osnove nadaljnega razvoja, plan za leto 1975, sanacijski pro-gram, program nadaljnega ure-janja poslovanja in poslovno po-ročilo za leto 1974 je bila pred-met razprave 1. točke dnevnega reda.

Poleg gradiva, ki so ga člani že prejeli, je obrazložitev podal di-rektor ekonomsko organizacijs-kega sektorja, ki je poudaril, da bo glede na predvidene spremem-be (n. pr. inflacije), ki se bodo pojavile v tem letu, potrebno po-polletnem obračunu izdelati re-balans plana.

O gornjem gradivu je predhod-no razpravljal tudi odbor za gos-podarjenje in organizacijo ter v zvezi s tem sprejel stališče, ki je razvidno iz sklepa.

Razpravi se je pridružil tudi glavni direktor, ki je poudaril, da je treba plan in sanacijski pro-gram uresničiti z vso resnostjo in ob maksimalnem sodelovanju vsega strokovnega kadra.

V zvezi s sanacijskim progra-mom bo treba izdelati program internih ukrepov glede nadaljnje-ga urejanja poslovanja z določeni-mi nosilci nalog in roki.

Rajko Hrvatič

Na podlagi predloženega gradi-va in razprave so bili sprejeti na-slednji sklepi:

SKLEP: Osnove nadaljnega razvoja, plan za leto 1975, sana-cijski program, program nadaljn-ega urejanja poslovanja in po-slovno poročilo za leto 1974 se daje v obravnavo delovni skup-nosti, ki bo trajala 15 dni.

CDS potrjuje stališča odbora za gospodarjenje in organizacijo, in sicer:

1. Plan za leto 1975 naj se ure-sničuje v neposredni povezavi z izvajanjem sanacijskega progra-ma (interni ukrepi),

2. Pri osnovah nadaljnega raz-voja naj se da poudarek na proiz-vodnjo gotovih izdelkov TOZD »Argo«,

3. Odbor opozarja na resnost problematike prodaje ribjih konzerv v I. tromesečju tega leta.

SKLEP: Glavni direktor naj skupno z vodilnimi delavci ime-nuje strokovno skupino, ki bo pripravila program internih uk-repov glede nadaljnega urejanja poslovanja z določenimi nosilci nalog in roki.

Program internih ukrepov se bo obravnaval skupaj s periodičnim poročilom I. tromesečja 1975. Pri vsaki nadaljnji obravnavi periodičnega poročila pa bo vodstvo podjetja predložilo tudi poročilo o izvajanju internih ukrepov.

SKLEP: V zvezi z razpravo o planu za leto 1975 in opozorilo odbora za gospodarjenje in orga-nizacijo glede resnosti problema-tike prodaje ribjih konzerv v I. tromesečju tega leta, naj prodaj-ni sektor predloži CDS poročilo o problematiki prodaje ribjih konzerv v I. tromesečju in o na-daljnjih izgledeh glede prodaje teh izdelkov.

Poročilo naj se predloži CDS do 30. aprila 1975.

2. Statutarna komisija, ki jo je izvolil centralni delavski svet, je predložila v razpravo Statut Kombinata konzervne industrije HP »DELAMARIS« Izola. Cen-tralni delavski svet je sklenil, da se predloži Statut v obravnavo delovni skupnosti, ki bo trajala 15 dni. V tem času lahko posa-mezni delavci, organi upravlja-nja v TOZD in Samoupravni skupnosti in družbenopolitične

organizacije dajo svoje pripom-be in predloge.

3. Odbor za gospodarjenje in organizacijo je predložil CDS po-budo za spremembe in dopolnit-ve samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij združenega dela HP »Delamaris« Izola in samoupravnega sporazu-ma o razdelitvi sredstev. Omenje-ne spremembe se v glavnem nanašajo na novo organizirano TOZD »AVTOTRANSPORT« in nekatera dodatna določila glede pristojnosti glavnega direktorja.

Centralni delavski svet je skle-nil, da se spremembe in dopol-nitve samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD HP »DELAMA-RIS« Izola, in samoupravnega sporazuma o razdelitvi sredstev daje v obravnavo delovni skup-nosti, ki bo trajala 15 dni.

4. Prodajni sektor je predložil v obravnavo in potrditev 2 samo-upravna sporazuma, in sicer:

Samoupravni sporazum o traj-nem sodelovanju v dalekomors-kem ribolovu in Samoupravni sporazum o načinu in pogojih izvora ribjih konzerv.

a) Samoupravni sporazum o trajnem sodelovanju v daleko-morskem ribolovu. Pred sedmimi leti je šest jugoslovanskih pod-jetij, ki se ukvarjajo z ulovom rib in proizvodnjo ribjih konzerv in »Delamaris« Izola, osnovale Poslovno združenje za daleko-morski ribolov z začasnim sede-žem v Zagrebu. To združenje je bilo osnovano z namenom, da združi svoje poslovne interese, delo in finančna sredstva v cilju formiranja skupaj s poljskim partnerjem mešano gospodarsko organizacijo s finančno udeležbo 49 : 51. Namen te gospodarske organizacije naj bi bil specializa-cija za dalekomorski ribolov. Poleg te dejavnosti bi obsegal program podjetja še predelavo rib, promet ter uvoz in izvoz bla-ga.

Po tem Sporazumu podpisniki združujejo svoje delo in sredstva predvsem za naslednje dejavno-

1. Skupno vlaganje sredstev za izgradnjo in eksploatacijo ladij,
2. Izdelava dolgoročnih programov za ulov, predelavo in plasma rib in ribjih konzerv,

3. Skupne nabave rib iz izvoza,
4. Skupna prodaja tega blaga doma in v tujini.

Sporazum tudi določa, da mo-ra vsak član-podpisnik tega spo-razuma zagotoviti najmanj 2 mi-lijona din za formiranje inicia-lnih sredstev, ki so nujno po-trebna za pristop k uresničitvi programa.

Člani CDS so bili mnenja, da z ozirom na dokaj velik znesek, ki ga mora podjetje zagotoviti za pristop k sporazumu, naj o tem sporazumu razpravljajo vsi delavski sveti TOZD in samou-pravne skupnosti in dajo svoje soglasje.

B) Samoupravni sporazum o načinu in pogojih izvoza ribjih konzerv.

Soglasno je bilo sklenjeno, da se ta sporazum odstopi v razpra-vo in sklepanje DS TOZD »IRIS«.

5. Člani CDS so bili seznanjeni z ugotovitvami inšpektorja služ-be družbenega knjigovodstva ob pregledu zaključnega računa za leto 1974.

Nadaljevanje na 7. strani

Pomorska orientacija DELAMARIS-a

mija in je tako rekoč poslovalo brez najosnovnejšega podatka.

Izvoz, da ali ne?

Delamaris ne pričakuje pomoči od nikoder. Želimo, le vedeti ali je za Slovenijo izvoz in ribištvo perspektivno ali ni perspektivno in koliko je perspektivno. Tega Delamarisu ni treba razlagati, ampak kreditirati to dejavnost do tiste stopnje, ki je za širšo družbeno skupnost interesantna. Resolucije tako kongresov ZK in sindikatov, zveznih in republiških, resolucije o gospodarjenju za leto 1975 itd. ne navajajo, da je za Slovenijo, SFRJ izrednega pomena proizvodnja hrane (to je tudi ribištvo) in izvoz (ribja predelava). Če je to res in mi smo prepričani, da tako je, bomo dobili ugodne kredite za preventivno sanacijo prav teh dejavnosti. V naslednjem mesecu bomo predložili KB Koper in skladu republiških rezerv preventivni sanacijski program in nekatere elaborate (nabava ribiških ladij, izgradnja 2000-tonske hladilnice).
Tomaž Pavletič

Nadaljevanje s 3. strani
2. Delamarisu se mora omogočiti, da bo posloval pod enakimi pogoji kot druga podjetja v panogi. Enak tretman pri kreditiranju kot velja za ribjo predelovalno industrijo vzdolž naše obale, mora obveljati tudi za Delamaris (SRS mora izravnati ugodnosti kanonskega kreditiranja ostale industrije).

3. Zvezni organi morajo zagotoviti stalno izvozno premijo. Vnaprej znana izvozna premija bo omogočila dolgoročno usmeritev Delamarisa, predvsem pa bo zagotovila solidnejše poslovanje z manj neznankami in s tem tudi večjo rentabilnost.

4. Delamaris je že iniciator za ustanovitev poslovne interesne skupnosti RIBARSKA PRIVREDE Jugoslavije. Tu naj bi bila vključena vsa podjetja panoge. Osnovni cilj te skupnosti bi naj bil usklajen razvoj vseh podjetij, enoten nastop na tujem trgu, racionalizacija ribolova (tipizacija, sodelovanje) in proizvodnje, itd.

5. Podpreti bi morali ustanovitev skupnega jugoslovansko-poljskega ribolovnega podjetja za ulov rib na oceanih. V začetku naj bi se ladje chartirale, kasneje pa postopno kupovale. S tem bi ukinili uvoz rib, ki se jih letno uvozi 50.000 ton. Tozadevni elaborat je izdelan in podjetje v izgradnji in jugoslovanski del je ustanovljen. Sredstev seveda ni, ker je panoga kot celota premalo akumulativna.

6. Za okrepitev jadranskega ribolova je nujna nabava vsaj 1 do 2 ribiških ladij s 600 KM in 30 metri dolžine. Le take ladje so sposobne za uvedbo nove tehnologije v ribolovu (lebdeča koča). Take ladje so tudi avtonomne, lahko so na ribolovu več dni, ker imajo hladilne naprave, lahko lovijo ob vsakem vremenu, v vseh letnih časih, podnevi in ponoči, dejstvo je, da je bila za ribolov v Jadranu na jugoslovanski strani zgrajena zadnja ladja leta 1959. Delamaris je prekinil raziskave morja, ki jih je zanj vršila Morska biološka postaja iz Portoroža, čeprav je v to že vložil en milijon novih din. Dejstvo je, da Delamaris iz lastnih sredstev ne more kupiti novih ladij in uvesti s tem novo tehnologijo, kot jo zahteva rezultat raziskave morja, saj zato nima potrebnih sredstev.

7. Na naši obali se dve podjetji bavita z ulovom rib, in sicer: Delamaris z 22 ladjami in KZ Lucija z eno ladjo. KZ Lucija ima zato predpravo nad ribjim rezervatom v Portoroškem zalivu. Vprašanje je, če taka delitev dela in nobene gojitve rib v rezervatu vodi k večji racionalnosti. Najbrž ne.

8. Ribja predelovalna industrija Hrvatske npr. Mirna iz Rovinja in Adrija iz Zadra dobivata subvencijo iz naslova nerazvitih območij Hrvatske. Delamaris, ki je že tako oškodovan glede kanonskih sredstev, in ima zaradi tega bolj zastarelo tehnologijo od dalmatinskih podjetij, pa odreja za nerazvita področja po planu za letošnje leto 1,3 milijona novih din.

9. Smatramo, da bi bilo zelo umestno, da bi za razvoj ribištva uvedli na uvoz ribe prelevman. Iz sredstev, ki bi se zbrala na osnovi tega prelevmana naj bi

se izgrajevalo morsko ribištvo. Tako bi zmanjšali uvoz in povečali lastno proizvodnjo beljakovin, ki so več kot za polovico cenejše od beljakovin toplokrvnih živali.

Kaj je z odškodnino, ki jo plačuje Italija za ribolov v teritorialnem morju Jugoslavije (kanonska sredstva)?

To odškodnino je dobivala Jugoslavija tudi do leta 1965, do izida zakona o razdelitvi teh sredstev in so z njimi napajali zvezni budget. Od leta 1965 dalje je zakon razdelil ta sredstva med SRS in SRCG. Sredstva je zakon namenil napredku ribištva. Kljub Delamarisovim zahtevam, sklepom DS, urgencam itd. se ni ničesar doseglo. Zvezni sekretariat za finance je sicer dal razlago, da s tem ni Delamaris izvzet iz koriščenja teh sredstev in da jih lahko dobi, če so le-ta na razpolago pod istimi pogoji kot druga podjetja v panogi. Delamaris je v ta namen večkrat zaprosil za ustrezne kredite, vendar se je izkazalo, da Italija ni še plačala, oziroma, da so bila sredstva že razdeljena ali pa so našli še kak bolj utemeljen razlog. Z novo ustavo oziroma amandmaji je bilo treba uskladiti tudi ta zakon iz leta 1965. Žal zakona sploh niso vsebinsko spremenili. Zato je Delamaris sprožil ustavni spor. Ustavno sodišče je zadevo rešilo tako, da je zahtevalo spremembo nebitvenih določil novega zakona, glavno stvar, to je spremembo delitve sredstev pa ni izvedlo. Ustavno sodišče je pač smatralo, da je morje npr. hrvaško in če Italijani lovijo v hrvaških teritorialnih vodah je tudi odškodnina njihova.

Ko se je sprejemal tekst novega popravljenega zakona so bili naši poslanci (SRS) z zadevo več kot temeljito ustno in pismeno z elaboratom seznanjeni. Predlog novega zakona je bil dvakrat zavrnjen, ker poslanci SRS niso dali soglasje kot delegacija. V tretje so seveda popustili. Obisk dr. Antona Vratuše je zadostoval, da je dogovor med poslanci in izvršnim svetom SRS bil preklican. Tako je Delamaris še vedno ostal v neenakopravnem položaju v svoji panogi. Druga podjetja panoge dobijo kredite (ugodne po obrestih, pologu in dobi odplačila), Delamaris pa ne. Dejstvo je, da tako ne bo moglo iti več naprej. Do sedaj je imel Delamaris en zaključni račun, eno blagajno in enega gospodarja. Danes ima Delamaris 5 TOZD, ki ima vsak zase samostojno in neodtujljivo pravico razpolaganja z lastnimi sredstvi. Med TOZD sicer obstaja sporazum o združitvi in zaenkrat neomejena solidarna odgovornost. Začetkom marca bodo TOZD prvič razpravljali o zaključnem računu po TOZD in o planu TOZD. Pričakuje se, da bodo TOZD to določilo upoštevale, vendar je enkrat, morda dvakrat. Dejstvo je, da je druga dejavnost v Delamarisu pokrivala v zadnjih desetih letih ribištvo in ribjo predelavo. Rezultat tega je bil, da je ta druga dejavnost (TOZD Argo) ostala na nivoju izpred 1965, medtem ko so sorodna podjetja (Droga, Fructal, Kolinska, Podravka) za nekajkrat povečale svojo proizvodnjo. Končni rezultat je to-

rej zaostali TOZD Argo in še vedno neenakopravnost Delamarisa (TOZD Riba, TOZD Iris) v panogi.

Trenutno se zopet razmišlja o morebitni preselitvi sedeža TOZD Riba v eno od zahodno istrskih mest v SRH, saj bi tako pridobili pravico do kreditov iz teh kanonskih sredstev vsaj za eno TOZD. Dejstvo je namreč, da imamo že od nekdaj locirane polovico flote v Medulinu, Vrsarju in Novem gradu, saj so ribiči tam doma.

Izvozna premija?

Izvozna premija se je za ribje konzerve, izvažamo tudi drugo, vedno spreminjala, v zadnjih desetih letih od 0 do 56%. Običajno se je izvozna premija določala naknadno, ko je bilo podjetje že v izgubi (1973) ali tik preden je bilancno izdelalo in je dal glavni direktor ostavko (1969). V glavnem podjetje največkrat ni vedelo kakšna bo izvozna pre-

Blagajna vzajemne pomoči

Blagajna vzajemne pomoči je bila ustanovljena na pobudo nekaterih članov sindikata na sindikalni konferenci 1962. leta. Na tej konferenci je bil izvoljen iniciativni odbor. Ta odbor je takoj organiziral akcijo za vpis članov kolektiva v BVP in že junija 1962. leta je bilo včlanjenih preko 200 članov. Na ustanovnem občnem zboru članov BVP je bil obravnavan pravilnik BVP, izvoljen je bil 5-članski odbor in nadzorni odbor. Odbor blagajne ima predsednika, tajnika in blagajnika ter dva člana. Odbor se sestaja po potrebi, če se pojavijo določena vprašanja.

Za začetek dela BVP nam je sindikat posodil 8000 N din, ta denar je še danes v obtoku pri BVP. Danes BVP razpolaga s preko 110.000 N din.

Mnogo članov našega kolektiva ne ve, da obstaja BVP, čeravno je bilo večkrat v našem glasilu pisano o naši blagajni in so bila podana razna poročila ali seznanitev članov BVP o spremembah pravilnika blagajne.

Član BVP postane lahko vsak član kolektiva, ki je najmanj 6

mesecev zaposlen v našem kolektivu. Posojilo lahko dobi po treh mesecih v članstvu BVP, mora pa imeti najmanj 300 din vloge, da lahko dobi 1000 din posojila. Posojilo se mora vrniti v roku 6 mesecev. Vsak član plačuje mesečno vlogo, ta vloga je najmanj 10 din mesečno. Vloge in posojila so brezobrestna.

Izplačilo posojil se izvrši na podlagi vloge (prošnje), ki jo prosilec vložil pri BVP. Izplačuje se dvakrat mesečno, in to: takoj po plači, to je 16. ali 17. in 29. in 30. v mesecu, če so prosilci do navedenih datumov poslali prošnje ali hranilne knjižice za dvig vloge. V izrednih primerih se izplačuje tudi med tem časom.

Po predvidevanjih bo v mesecu maju sklican občni zbor članov BVP, na katerem bo obravnavano poročilo blagajne o poslovanju, spremembe pravilnika in izvolitev novih članov odbora. Prosim člane BVP, da se pripravijo na ta občni zbor, vabila dobite pravočasno. Občni zbor mora biti sklepčen, ker bomo obravnavali spremembo pravilnika in za to prosimo za čimvečjo udeležbo.

Blagajnik: Franc Lukežič

Franc Lukežič skrbi za blagajno vzajemne pomoči

DELO SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Letos v Lepeni...

1. V letu 1975 bo počitniški dom Delamaris v Lepeni posloval od 20. 6 do 31. 8. 1975. Kolikor bo dovolj interesentov, se bivanje v domu lahko podaljša.

2. Za upravnika počitniškega doma se imenuje Julij Rupnik. Kadrovska služba z upravnikom sklone ustrezno pogodbo.

3. Prijave in razporejanje prijavljenih, sprejema referent, ki ga določijo vodja skupnih služb do 10. 6. 1975.

4. Kadrovska služba se pooblasti, da sprejme potrebno delovno silo za poslovanje doma v času sezone in sklone z delavci doma ustrezno pogodbo.

5. Za leto 1975 se določijo naslednje cene za dnevno oskrbo v domu, za posamezne obroke hrane in prenočišča.

Dnevna oskrba cena 1975

— za člane org. združ. dela 55.—

— za nezaposlenega zakonca člana združenega dela oz. za nepreskrbljenega otroka nad 10 let starosti 55.—

— za zakonca, člana združenega dela, ki je zaposlen v drugi delov. organizaciji 60.—

— za odrasle otroke, ki jih ne vzdržuje član združenega dela (cena kot za tuje goste)

— za otroke člana združenega dela do 10 let starosti

s posteljo 35.—
brez postelje 30.—

— za tuje goste

a) odrasli in otroci nad 10 let starosti

— do tri dni bivanja 85.—

— nad tri dni bivanja 80.—

b) otroci do 10 let starosti

— do tri dni bivanja 45.—

— nad tri dni bivanja 40.—

Za člane združenega dela in za druge goste, ki prenočujejo v podstrešnih prostorih, se zgoraj navedene cene zmanjšajo za 20 %.

Dnevna oskrba Cena 1975

— posamezni obroki stanejo: (prehodni gosti)

a) zajtrk 15.—

b) kosilo 30.—

c) večerja 25.—

— za zakonca združenega dela, ki je zaposlen v drugi del. org. in se v domu samo hrani (stanuje pa izven doma) stanejo trije obroki 40.—

— za člane združ. dela in otroke, ki se samo hranijo, stanujejo pa izven doma, stanejo trije obroki na posameznika 35.—

— če se tuj gost samo hrani v domu (nad 3 dni) stanejo trije obroki 56.—

— samohranilke — članice združenega dela z enim ali več otroki, imajo na gornje cene 50 % popusta

NOCNINE

— za člane združenega dela in njihove svojce 20.—

— za druge goste 30.—

Za prenočevanje v podstrešnih prostorih se plačuje 20 % nižja noćnina.

Predlagani pogoji razen cene so enaki, kot v preteklem letu.

Prednost v domu imajo tisti člani, ki v domu še niso letovali, v kolikor se prijavijo pravočasno.

Zvezda Rudl

Brljavec Ana

Poziv za naročilo „Poročevalca“

Skupščina SR Slovenije je v začetku letošnjega leta začela izdajati »Poročevalca« kot uradno glasilo za obveščanje delegacij in delegatov temeljnih samoupravnih skupnosti in organizacij. Njegova naloga je na zgoščen način in pravočasno posredovati skupnostim in delegacijam skupščinsko gradivo, o ka-

terem delegati odločajo v zborih, in zagotoviti še druge pomembne informacije iz dela skupščine, njenega izvršnega sveta in upravnih organov. Poteg tega bo »Poročevalca« po dogovoru med skupščino SFRJ in skupščinami republik in pokrajin prinašal na enak način obdelano tudi njeno gradivo, saj izhajata obe skup-

ščini iz enotne delegatske osnove. »Poročevalca« bo izhajal dvakrat na mesec, po potrebi tudi v posebnih številkih.

Gre potemtakem za glasilo, ki pomeni v celotnem sistemu obveščanja delovnih ljudi in občanov in njihovih skupnosti in delegacij enega izmed osnovnih pogojev za njihovo delo tako v delegacijah kot v konferencah delegacij, v občinskih skupščinah, v republiški skupščini in skupščini SFRJ. Z njim si bodo delegacije pomagale pri opravljanju dolžnosti, ki jim jih naložajo delovni ljudje in občani, in pri uresničevanju njihove pravice, da so obveščeni o vsem, kar je predmet razpravljanja in odločanja v skupščinah.

Upoštevač dosežane izkazane potrebe in izkušnje, stališča družbenopolitičnih organizacij, predvsem pa ustavno določilo o tem, da so temeljne skupnosti dolžne zagotavljati pogoje za uspešno delo — in obveščenost sodi med take bistvene pogoje — sodimo, da smo s skupnimi močmi skupščina SR Slovenije, skupščina SFRJ in temeljne skupnosti dolžni zagotoviti, da se ti pogoji uresničijo tudi na ta način, da bo »Poročevalca« redno na voljo vsem, ki ga potrebujejo.

Zato pozivamo delavske svete temeljnih organizacij združenega dela, svete krajevnih skupnosti, vodstva samoupravnih interesnih skupnosti, vodstva družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine in druge interese, da se nanj naročijo, in sicer da naročijo toliko izvodov, kolikor je po njihovem potrebnosti za zadostno obveščenost njihovih skupnosti in delegacij.

»Poročevalca« naročite na naslov: **Skupščina SR Slovenije, Šubičeva 4, 61000 Ljubljana. Zadržna letna naročnina znaša din 80.** »Poročevalca« bo na voljo tudi v prodaji po 3 din za redno številko. Prosimo za natančne naslove skupnih in posamičnih naročnikov.

Predsedstvo
skupščine SR Slovenije
Izvršni odbor republiške
konference SZDL
Izvršni odbor predsedstva
republiškega sveta ZS SRS

Oddelek juh, delo pri mletju ni lepo

Anton Staver

Nadaljevanje s 5. strani

V zvezi s tem je bilo sklenjeno, da

— finančni sektor pripravi predlog odpisa terjatve za nedobavljeno tuno pri firmi Tessimex Lugano,

— služba nabave predloži do 30. 4. poročilo v zvezi z nedobavljeno tuno,

— vodstvo TOZD »ARGO« naj predlaga samoupravnim organom v TOZD, da neodpisano osnovno sredstvo, ki je že več let izven uporabe, t. j. postrojenje za liofilizacijo, aktivira ali proda.

6. Na podlagi predloga stalne inventurne komisije se v samoupravni skupnosti »Skupne službe« odpiše drobni inventar v vrednosti 169,60 din in osnovna

sredstva v vrednosti 13.839,31 din.

7. CDS je soglašal s predlogom službe prodaje na domačem trgu glede preselitve skladišča iz Kumanovega in odprtjem novega skladišča v Skopju.

— V zbor kmetijstva in živilske industrije pri Gospodarski zbornici Slovenije sta bila za delegata izvoljena dipl. ing. Evgen Ferluga in Martin Kokalj. Imenovana delegata sta bila izvoljena tudi za ustanovni zbor delegatov TOZD obalno kraškega območja.

— Predsednik centralnega delavskega sveta je dobil pooblastilo za podpisovanje izjav za izplačilo posebne stimulacije za izvoz v razvite prekomorske države in prekomorske države v razvoju. Zvezda Rudl

O radovednosti

Radovednost je zelo važen faktor človekovega značaja. Brez radovednosti sploh ne bi bilo napredka. To je bilo jasno že pračloveku, ki je marljivo in radovedno seciral drobovja svojih bližnjih ter na ta način postavil temelje anatomiji. Tudi ves nadaljnji napredek človeštva se mora za svoj razcvet zahvaliti radovednosti vedoželjnega dvožojca. Rekli bi celo lahko, da je tudi napredek vsakega posameznika odvisen od bolj ali manj razvite omenjene lastnosti. Začne se že v otroški dobi. Otrok je na primer radoveden, kakšen okus ima marmelada v maminu shrambi, pa gre in se na licu mesta prepriča. Na žalost pa starokopitni starši ponavadi nimajo dosti razumevanja za raziskovalno mrzlico svojega potomca in mu vedoželjnost zatrejo v kali z različnimi nazadnjaškimi posegi, ki otroku vzamejo sleherni kanček veselja do nadaljnega raziskovanja sveta. Kasneje, v šoli, pedagogi zelo nepravilno ocenjujejo šolarja in trdijo, da na primer nekdo ni priden v tem ali onem predmetu, da je len in podobno, v resnici pa otrok enostavno ni radoveden. Jaz sama sem bila v tem smislu deležna velikega nerazumevanja; nikakor ni bilo jasno mojim profesorjem, da glede matematike nisem prav nič radovedna in so mi vztrajno solili slabe reče, namesto da bi se vprašali, kakšno mesto zavzema v mojem značaju radovednost do matematike (menim namreč, da so te reči že prirojene). Tudi na delovnem mestu je potreben vsaj kanček radovednosti. Včasih zadostuje že radovednost, ki se tiče sodelavcev in njihovega dela nasploh. Neverjetno hitro vam mine čas, če ste radovedni v tem smislu! Seveda pa je pri tem predpogoj, da do lastnega dela nimate dosti radovednosti in da tudi dela samega nimate kaj prida. Naši bližnji so namreč silno hvaležna tema za radovednost. Početja in preteklost ali sedanjost sosedov, sodelavcev in sorodnikov so na moč zanimiv predmet, kateremu tudi največji

in najbolj zagrizen radovednež ne pride do konca. Sprašuje in poižveduje lahko vse življenje in si daje duška, pa bo še zmeraj naletel na kakšno malenkost, katere njegova radovednost še ni odkrila, premlela in registrirala. Kolikor bolujejo za majhno dozo radovednosti, je najbolje, ako si zagotovite bližino kakega zagriženega radovedneža, pa boste vse življenje vedno na tekočem o vsem, čas vam bo hitro mineval in pozabili boste na lastne napake, ki so tako sitna in zoprna reč, če se jih zavedamo. Predvsem pa boste naredili dobro delo radovednežu, saj bo živel v zavesti, da njegova lastnost ni zaman ter da z njo naredi vsaj nekaj koristnega. Zaradi vsega naštetega vam torej ne sme biti žal ali še manj, da bi se vam povsili nos, ako vam bo kdo lepega dne poočital, da ste firbec in nadlega.

Sonja Požar

Oddelek paštete, izdelava in polnjenje 100 g kokošje paštete

Smučarsko prvenstvo

ČLANOV SINDIKATA ŽIVILSKE STROKE

Tekmovanje živilske stroke pod nazivom »VIII. živiljada«, ki je bilo letos na belih poljanah Soriške planine pod pokroviteljstvom PIVOVARNE UNION, sta se udeležila tudi dva predstavnika našega podjetja.

Udeležence letošnjega srečanja je med drugim pozdravil tudi Anton Jereb, predsednik RO sindikata živilske stroke in med drugim dejal, da je to osmo srečanje znova pokazalo, da je udeležba iz leta v leto številnejša, da je delavcev, željnih aktivnega razvedrila, vse več. Namen vsakoletnega srečanja ni le športno tekmovanje z boljšimi ali slabšimi uspehi, temveč tudi manifestacija sodelovanja med sindikalnimi organizacijami živilske stroke. To tekmovanje se že uvršča med prava delavsko-športna srečanja, saj je osnovno vodilo sodelovanje in šele potem športni rezultati. Letošnjega srečanja se je udeležilo 160 tekmovalcev iz 17 podjetij živilske stroke in od tega 37 žena. Proga je bila za člane

v dveh kategorijah dolga 750 m z višinsko razliko 200 m, za članice in starejše člane pa 580 m z 120 m višinske razlike. Speljana je bila z vrha Lajnarja (1649 m).

Zanimivo je, da so v posameznih članskih konkurencah imeli največ uspeha primorski smučarji. V kategoriji do 30 let je zmagal Kutin iz PLANIKE Kobarid, tretje mesto pa je zasedel Vozlič iz AGRARIJE Koper. V kategoriji nad 30 let je bil Fanedel iz koprške AGRARIJE drugi, do-

bro pa se je uvrstil naš predstavnik Franci Kranjc, ki je zasedel 11. mesto med 51 tekmovalci te kategorije. Naš drugi predstavnik Cvetko Ros je v tej skupini zasedel 34. mesto. V ekipni konkurenci je zmagalo ZITO Ljubljana, pred KOLINSKO in SLOVIN.

Zaključek tekmovanja s svečano proglasitvijo rezultatov in družabnim večerom je bil v hotelu TRANSTURIST v Škofji Loki.

Za organizatorja IX. ŽIVILJADE je bil izbran kolektiv PLANIKA Kobarid.

Franc Kranjc

Naša dva tekmovalca, ki sta zastopala barve Delamarisa

V MESECU MARCU SO SE ZGODILE NASLEDNJE NESREČE PRI DELU

1. Martič Marija, zaposlena v TOZD PLOČEVINKA se ji je 7. marca 1975 na poti v službo zdrsnilo in pri padcu si je zlomila levo nogo.

2. Smokovič Otavio, zaposlen v TOZD RIBA, se je 7. marca 1975 pri odpiranju okna udaril v nogo, ker je padel s stola.

3. Čatič Izet, zaposlen v TOZD IRIS, mu je 13. marca 1975 med pakiranjem kartonov padla paleta na nogo ter jo poškodovala.

4. Volk Ivan, zaposlen v TOZD RIBA, je 25. februarja 1975 pomagal pri varjenju sani za splavitev čolna, nakar so ga začele boleti oči.

5. Chicco Claudio, zaposlen v TOZD AVTOTRANSPORT, se mu je 19. marca 1975 spodrsnilo na mokrih tleh ter se je udaril v hrbet in komolec leve roke.

6. Juriševič Miranda, zaposlena v TOZD IRIS, se je 20. marca 1975 pri odpiranju polnih doz paradiznikovega koncentrata urezala z robom doze v dlan desne roke.

7. Frančeskin Drago, zaposlen v TOZD ARGO, se mu je 21. marca 1975 na poti z dela spodrsnilo na stopnicah in si je pri tem poškodoval hrbtenico.

8. Lukič Tereza, zaposlena v TOZD IRIS, je 24. marca 1975 pri strojnem omotavanju doz stopila na rob palete, katera je bila zlomljena in si pri tem zvila levo nogo.

9. Benčič Josip, zaposlen v TOZD IRIS, se mu je 25. marca 1975 med prevozom odpadkov skuš iz skladišča slane ribe v kontejner spodrsnilo ter se močno udaril v prsni koš.

10. Petrešič Ivan, zaposlen v SS VZDRZEVANJE, mu je 27. marca 1975 pri rezanju pločevine na škarjah spodrsnila roka ter se je urezal v palec leve roke.

11. Klobas Ljudmila, zaposlena v TOZD IRIS, se je 31. marca 1975 med zapiranjem polnih doz spodrsnila ter padla in si poškodovala prstanec desne roke.

Iz tega je razvidno, da se je v mesecu marcu zgodilo 11 nesreč, od tega 10 nesreč na delu, 1 pa na poti z dela.